

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Кафедра міжнародних медіакомунікацій та комунікативних технологій

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОТЕХНОЛОГІЇ ВПЛИВУ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ**

для студентів

галузі знань **0302 Міжнародні відносини**
спеціальності 8.03020401 – Міжнародна інформація

КИЇВ-2013

Робоча програма дисципліни «Психотехнології впливу в міжнародних відносинах» для студентів *напрямку підготовки 0302 міжнародні відносини, спеціальності 8.03020401 – Міжнародна інформація.*
«12» грудня 2012 року - 21 с.

Розробник: д.соц.н., професор **Романенко Юрій Вікторович**

Робоча програма дисципліни «Психотехнології впливу в міжнародних відносинах» затверджена на засіданні кафедри міжнародних медіакомунікацій та комунікативних технологій

Протокол №від “....” 20__ року

Завідувач кафедри _____ В.В. Копійка
(підпис)

« ____ » _____ 20__ року

Схвалено науково - методичною комісією Інституту міжнародних відносин

Протокол від « ____ » _____ 20__ року № ____
Голова науково-методичної комісії _____ О.А.Коппель
(підпис)

« ____ » _____ 20__ року

© Ю.В. Романенко, 2013 рік

© _____, 201_ рік

© _____, 201_ рік

ВСТУП

Дисципліна «Психотехнології впливу в міжнародних відносинах» є професійно-орієнтованою дисципліною освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем "магістр" з *напрямку підготовки* – 0302 міжнародні відносини, *спеціальності* - 8.03020401 – Міжнародна інформація.

Дана дисципліна входить у **цикл дисциплін вільного вибору студентів** за **спеціалізацією** «Міжнародні комунікативні технології». Викладається у **першому семестрі I курсу магістратури в обсязі – 108 год. (3 кредити ECTS)** зокрема: *лекції – 34 год., практичні заняття – 17 год., самостійна робота – 57 год.* У курсі передбачено **2 змістових модулі** та *підсумкова модульна контрольна робота.* Завершується дисципліна – **іспитом.**

Мета дисципліни - ознайомити студентів з методами та методиками впливу на індивідуальних та колективних акторів міжнародних відносин.

Завдання – набуття студентами необхідних методичних та методологічних знань і практичних навичок застосування існуючих у медіакомунікаціях методів психологічного впливу (переконання, навіювання, зараження тощо).

Курс складається з **двох змістових модулів.** *Перший модуль* присвячено вивченню теоретико-методологічних засад технологій впливу в міжнародних відносинах та типології сучасних технологій впливу. *Другий модуль* присвячено вивченню елементів окремих методів нормативного психологічного впливу та окремих методів ненормативного психологічного впливу.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- засадничі психотехнології впливу у масовій комунікації;
- закономірності використання психотехнологій в практиці міжнародних організацій;
- психофізіологічні аспекти формування системи нормативного та ненормативного впливу;
- сучасні напрямки розвитку психотехнологій.

вміти:

- розрізняти та послуговуватись засадничими методами психологічного впливу;
- використовувати техніки психологічного нападу і захисту;
- використовувати психотехнології в масових комунікаціях.

Місце дисципліни в системі підготовки фахівців у сфері міжнародної інформації: навчальна дисципліна «Психотехнології впливу в міжнародних відносинах» є однією із ключових складових комплексної підготовки

магістрів спеціалізації «Міжнародні комунікативні технології» спеціальності «Міжнародна інформація».

Зв'язок з іншими дисциплінами. Навчальна дисципліна «Психотехнології впливу в міжнародних відносинах» базується на циклі дисциплін професійної та практичної підготовки, зокрема: Моделювання та прогнозування в міжнародних відносинах», «Інформаційні війни в міжнародних відносинах», «Інформаційна геополітика», «Інформаційні ресурси державної ідентичності».

Контроль знань і розподіл балів, які отримують студенти

Контроль знань здійснюється за модульно-рейтинговою системою, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки (20%)** включає: презентацію (20%), глибинність методології у репрезентованому дослідженні (20%), здійсненість та узгодженість пропозицій (20%), ступінь оригінальності (20%) та визначення методологічних проблем теми, ситуації (20%) та **оцінювання практичної підготовки (80%)** включає: якісну цілісність спостереження (25%), здатність оцінити проблему (25%), ідентифікація шляхів та методологія вирішення проблеми, яка виникла чи може виникнути (25%), окреслення шляхів вирішення специфічних (неординарних) проблем (25%). Курс складається з двох змістових модулів.

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1 - 2, а у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 3-6. Обов'язковим є виконання індивідуальних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

- *Оцінювання за формами контролю:*

		ЗМ1		ЗМ2	
		Min. – 17	Max. – 25	Min. – 17	Max. – 25
Доповідь на семінарі		„3” x 1 = 3	„5” x 1 = 5	„3” x 1 = 3	„5” x 1 = 5
Участь в дискусії		„4” x 2 = 8	„10” x 1 = 10	„4” x 2 = 8	„10” x 1 = 10
Виконання індивідуальних робіт	№ 1	„6” x 1 = 6	„10” x 1 = 10		
	№ 2			„6” x 1 = 6	„10” x 1 = 10
Підсумкова модульна контрольна робота				„5” x 1 = 5	„10” x 1 = 10

- Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 60 бальною шкалою. Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 20 бали* для допуску до іспиту обов'язково проводиться контрольна робота підвищеної складності, що оцінюється у **60 балів, при цьому попередньо набрані бали анулюються**. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – **39 балів**.
- У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі МКР здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 31 жовтня 2010 року.
- **При простому розрахунку отримаємо:**

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ПМК / іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	17	17	5/21	60

Максимум	25	25	10/40	100
----------	----	----	-------	-----

- Шкала відповідності

<i>За 100 – бальною шкалою</i>	<i>За національною шкалою</i>	
90 – 100	відмінно	5
85 – 89	добре	4
75 – 84		
65 – 74	задовільно	3
60 – 64		
1 – 59	незадовільно	2

-

- ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
- Змістовий модуль 1 Теоретико-методологічні засади
дослідження технологій впливу в міжнародних відносинах (34
год)

Тема 1.. Предмет сучасних психотехнологій (16 год)

Феномен психотехнологій та необхідність їх появи. Сфери використання психотехнологій. Типології психотехнологій. Психотехнології в системах забезпечення життєдіяльності суспільства на національному та міжнародному рівнях.

Система сучасних діагностичних, терапевтичних, технологій нормативного та маніпулятивного впливу, технологій психодеструкції. Візуальна аналітика в системі психотехнологій. Застосування стандартизованих тестових методик. Терапії та терапевтичний вплив. Нормативний вплив. Маніпулювання: рівні, типи та види маніпулятивних технологій. Спецтехнології (програмування та психодеструкція).

Тема 2. Типології психотехнологій та їх практичне застосування в діяльності аналітиків-міжнародників, дипломатичних працівників, ПР-практиків (16 год.)

Технології візуальної аналітики. Тестингові технології. Експериментальна діагностика та напрями її застосування в діяльності аналітиків, дипломатичних працівників, ПР-практиків. Типології терапевтичних технологій в науковій літературі. Авторська типологія терапевтичних технологій. Типології технологій нормативного впливу, маніпулятивних технологій та спецтехнологій в науковій літературі. Авторська типологія технологій нормативного впливу, маніпулятивних технологій та спецтехнологій психотехнологій та напрями їх застосування. Критерій програмно-цільової установки в класифікації психотехнологій.

Змістовий модуль 2. Технології впливу в комунікаціях (74 год)

Тема 3. Психотехнології терапевтичного впливу в міжнародних комунікаціях (19 год)

Технології корекції навичок та неадаптивних поведінкових реакцій. Технології корекції та трансформації перцептивно-мовних структур. Технології корекції та трансформації когнітивних структур та рефлексивного апарату. Технології введення в особливі (трансово-гіпнотичні) стани. Технології корекції мотиваційно-травматичного досвіду верхнього рівня. Технології корекції глибинних мотивацій. Технології трансформації глибинно-мотиваційної складової психіки. Технології корекції та трансформації незжитого емоційно-чуттєвого досвіду. Технології ноогенного стимулювання та трансформації ціннісних структур психічної активності.

Тема 4. Технології нормативного впливу в міжнародних комунікаціях (20 год.)

Технології впливу на рівні окремих аналізаторів. Технології впливу на побудову суб'єктивних моделей дійсності (мислення, перцепція, пам'ять, увага уява).

Загальна характеристика емоційної функції психіки. Технології впливу на емотивно-афективну складову психіки. Загальна характеристика волюнтативної функції психіки. Технології впливу на вольові акти та поведінку. Технології нормативного впливу на драйверну складову психіки. Технології нормативного впливу на мотиваційну складову психіки

Тема 5. Маніпулятивні психотехнології в міжнародних комунікаціях (18 год.)

Теоретичні підходи до розуміння маніпулювання. Феномен маніпулювання в науковій літературі. Ознаки маніпулятивного впливу. Типологія маніпулятивних психотехнологій. Маніпулювання і контрманіпулювання. Психологічний захист від маніпулювання. Напрямки застосування маніпулятивних технологій в політиці. Напрямки застосування маніпулятивних технологій в бізнесі. Напрямки застосування маніпулятивних технологій в діяльності міжнародних релігійних організацій

Тема 6 Спец.технології програмування, зомбування і психодеструкції в міжнародних комунікаціях (13 год.)

Програмування свідомості в діяльності тотальних організацій. Феномен зомбування. Алгоритми зомбування. Різновиди зомбування. Поняття психодеструкції. Типологія технологій психодеструкції

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	семінари	С/Р
<i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження технологій впливу в міжнародних відносинах</i>				
1	Вступ. Тема 1.. Предмет сучасних психотехнологій	4	2	10
2	Тема 2. Типології психотехнологій та їх практичне застосування в діяльності аналітиків-міжнародників, дипломатичних працівників, ПР-практиків.	4	2	10
	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	2		
<i>Змістовий модуль 2. Технології впливу в комунікаціях</i>				
3	Тема 3. Психотехнології терапевтичного впливу в міжнародних комунікаціях	6	3	10
4	Тема 4. Технології нормативного впливу в міжнародних комунікаціях.	6	4	10
5	Тема 5. Маніпулятивні психотехнології в міжнародних комунікаціях	6	2	10
6	Тема 6 Спец.технології програмування, зомбування і психодеструкції в міжнародних комунікаціях	4	2	7
	<i>Модульна контрольна робота 2</i>	2		
	<i>Підсумкова модульна контрольна робота</i>		2	
	ВСЬОГО	34	17	57

Загальний обсяг *108 год.*, в тому числі:

Лекцій – *34 год.*

Семінари – *17 год.*

Самостійна робота - *57 год.*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВПЛИВУ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ (34 ГОД.)

Тема 1. Предмет сучасних психотехнологій (16 год.).

Лекція 1. Предмет сучасних психотехнологій в професійній діяльності аналітика-міжнародника, дипломата та фахівця в галузі ПР (2 год.).

Феномен психотехнологій та необхідність їх появи. Сфери використання психотехнологій. Типології психотехнологій. Психотехнології в системах забезпечення життєдіяльності суспільства на національному та міжнародному рівнях

Лекція 2. Типологія психотехнологій в структурі курсу (2 год.) .

Система сучасних діагностичних, терапевтичних, технологій нормативного та маніпулятивного впливу, технологій психодеструкції. Візуальна аналітика в системі психотехнологій. Застосування стандартизованих тестових методик. Терапії та терапевтичний вплив. Нормативний вплив. Маніпулювання: рівні, типи та види маніпулятивних технологій. Спецтехнології (програмування та психодеструкція).

Семінар 1. Психотехнології в міжнародному інформаційному просторі

суспільства (2 год.)

- 1.Завдання сучасних психотехнологій.
- 2.Соціопсихологічні аспекти застосування психотехнологій.
- 3.Базисні елементи розвитку психотехнологій.
- 4.Використання традиційних форм.

Завдання для самостійної роботи (10 год.):

1. Зробіть огляд психотехнологій впливу на мислення за вказаними джерелами.
2. Визначте основні напрями застосування психотехнологій впливу на емоції.
3. Визначте основні напрями застосування психотехнологій впливу на вольову сферу.
4. Напишіть реферат-огляд по основних напрямках застосування імперативних, маніпулятивних та трансформативних психотехнологій.

Контрольні запитання та завдання

1. Що таке психотехнології?
- 2.Які типи психотехнологій є відомими Вам і за яким критерієм (набором критеріїв) побудовано обрану Вами типологію?
3. За яким критерієм побудовано типологію в структурі даного курсу?

4. В чому полягають відмінності між нормативним та ненормативним впливом?

5. Які рівні індивідуальної, групової (колективної) та соціальної психіки можуть виступати мішенями психологічного впливу?

Рекомендована література:

1. Кабаченко Т.С. Методы психологического воздействия. М., 2003
2. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології. К., 2008.
3. Таланов С.В., Малкина-Пых И.Г. Настольная книга практического психолога. М., 2006.
4. Шейнов В.П. Психологическое влияние. М., 2007

Тема 2. Типології психотехнологій та їх практичне застосування в діяльності аналітиків, дипломатичних працівників, ПР-практиків (16 год).

Лекція 3. Типології діагностичних технологій (2 год)

Технології візуальної аналітики. Тестингові технології. Експериментальна діагностика та напрями її застосування в діяльності аналітиків, дипломатичних працівників, ПР-практиків.

Лекція 4. Типології технологій впливу (2 год.).

Типології терапевтичних технологій в науковій літературі. Авторська типологія терапевтичних технологій. Типології технологій нормативного впливу, маніпулятивних технологій та спецтехнологій в науковій літературі. Авторська типологія технологій нормативного впливу, маніпулятивних технологій та спецтехнологій психотехнологій та напрями їх застосування. Критерій програмно-цільової установки в класифікації психотехнологій.

Семінар 2. Терапевтичні психотехнології як інструмент побудови

міжнародних комунікацій (2 год).

1. Технології корекції та трансформації когнітивних структур та рефлексивного апарату.
2. Технології введення в змінені (трансово-гіпнотичні) стани свідомості.
3. Технології корекції мотиваційно-травматичного досвіду верхнього рівня.
4. Технології корекції та трансформації незжитого емоційно-чуттєвого досвіду.

Завдання для самостійної роботи (10 год.):

1. Визначте напрями застосування технологій корекції та трансформації когнітивних структур та рефлексивного апарату в міжнародних комунікаціях та напишіть реферат з означеної теми.
2. Визначте напрями застосування технологій введення в особливі (трансово-гіпнотичні) стани в міжнародних комунікаціях та напишіть реферат з означеної теми..

3. Визначте напрямки застосування технологій психоаналізу в міжнародних комунікаціях та напишіть реферат з означеної теми..
4. Визначте напрямки застосування технологій впливу на ціннісно-сміслові структури психічного апарату та напишіть реферат з означеної теми.

Контрольні запитання та завдання

1. Що таке діагноз і діагностика? Як може послуговуватись ними аналітик, ПР-фахівець, пропагандист, рекламист, журналіст та ін.. фахівці в галузі медіакомунікацій?
2. Які типи діагностичних технологій є відомими Вам?
3. В чому полягають відмінності між нормативним і ненормативним впливом в комунікаціях? Як можуть послуговуватись ними фахівці в галузі медіакомунікацій?
4. Що таке терапія і терапевтичний вплив? Як можуть послуговуватись ними фахівці в галузі медіакомунікацій?
5. Що таке маніпулювання і в чому полягають відмінності маніпулятивного впливу від інших різновидів впливу?

Рекомендована література:

1. Психологическая диагностика: учебник для вузов./Под ред.. М.К. Акимовой, К.М. Гуревича.- Спб., 2008.
2. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології. К., 2008.
3. Романенко Ю.В., Скідін Л.О. Механізми символічної інтеракції в комунікаціях, політиці, мистецтві: візуально-аналітичний та соціосимволічний аспекти.- К., 2011.
4. Таланов С.В., Малкина-Пых И.Г. Настольная книга практического психолога. М., 2006.
5. Шейнов В.П. Психологическое влияние. М., 2007

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ВПЛИВУ В КОМУНІКАЦІЯХ (74 ГОД)

Тема 3. Психотехнології терапевтичного впливу в міжнародних комунікаціях (19 год.).

Лекція 7. Терапевтичні психотехнології, ч.1. (2 год).

1. Технології корекції навичок та неадаптивних поведінкових реакцій
2. Технології корекції та трансформації перцептивно-мовних структур.

Лекція 8. Терапевтичні психотехнології, ч.2. (2 год).

1. Технології корекції та трансформації когнітивних структур та рефлексивного апарату.
2. Технології введення в особливі (трансово-гіпнотичні) стани.

Лекція 9. Терапевтичні психотехнології, ч.3. (2 год).

1. Технології корекції мотиваційно-травматичного досвіду верхнього рівня. Технології корекції глибинних мотивацій.
2. Технології трансформації глибинно-мотиваційної складової психіки. Технології корекції та трансформації незжитого емоційно-чуттєвого досвіду. Технології ноогенного стимулювання та трансформації ціннісних структур психічної активності.

Семінар 3. Технології нормативного психологічного впливу в дипломатичній комунікації, аналітиці та ПР-діяльності (3 год.).

1. Технології впливу на рівні окремих аналізаторів.
2. Технології впливу на побудову суб'єктивних моделей дійсності (мислення, перцепція, пам'ять, увага уява).
3. Технології впливу на драйвери активності.
4. Технології впливу на регуляторну складову психіки.
5. Технології впливу на фонові стани свідомості.

Завдання для самостійної роботи (10 год):

1. Дайте загальну характеристику способів наведення трансу та наведіть приклади застосування НЛП-трансу в політичній риторичі.
2. Охарактеризуйте сенсорну депривацію як спосіб наведення трансу та наведіть приклади її застосування з практики міжнародних спецслужб.
3. Охарактеризуйте розрив шаблонів як спосіб наведення трансу на рівні повсякденних комунікацій.
4. Вкажіть напрямки застосування техніки перевантаження уваги смисловозначущою інформацією.
5. Вкажіть напрямки застосування техніки розсіювання уваги.

6. Вкажіть напрямки застосування техніки методу перенесення.

Контрольні запитання та завдання

1. Які рівні терапевтичного впливу у відповідності із системною моделлю психіки є відомими Вам?
2. Що таке цензура як складова психічного апарату і які напрямки терапевтичного впливу на неї є відомими Вам?
3. Які рівні є наявними і цензурі та які технології терапевтичного впливу їм відповідають?
4. Які свідомі функції є відомими Вам та які технології терапевтичного впливу їм відповідають?
5. Що таке безсвідоме і які технології терапевтичного впливу відповідають цьому рівню організації психіки?
6. В яких ситуаціях фахівцю в галузі медіакомунікацій слід послуговуватись терапевтичними технологіями і задля досягнення яких цілей?

Рекомендована література:

1. Паттерсон С., Уоткінс Э. Теории психотерапии.- Спб., 2003
2. Таланов С.В., Малкина-Пых И.Г. Настольная книга практического психолога. М., 2006.

Тема 4. Технології нормативного впливу в міжнародних комунікаціях (20 год.).

Лекція 10. Технології нормативного впливу на когнітивні функції (2 год.).

1. Технології впливу на рівні окремих аналізаторів.
2. Технології впливу на побудову суб'єктивних моделей дійсності (мислення, перцепція, пам'ять, увага уява).

Лекція 11. Технології нормативного впливу на емотивно-оціночну функцію (2 год.).

Загальна характеристика емоційної функції психіки. Технології впливу на емотивно-афективну складову психіки.

Лекція 12. Технології нормативного впливу на волюнтативно-регулятивні функції, драйвери активності та фонові стани свідомості (2 год.).

1. Загальна характеристика волюнтативної функції психіки.
2. Технології впливу на вольові акти та поведінку.
3. Технології нормативного впливу на драйверну складову психіки.
4. Технології нормативного впливу на мотиваційну складову психіки

Семінар 4. Маніпулятивні психотехнології в міжнародних комунікаціях

(4 год.).

1. Феномен маніпулювання. Ознаки маніпулятивного впливу.
2. Типологія маніпулятивних психотехнологій.
3. Застосування маніпулятивних технологій в політиці
4. Застосування маніпулятивних технологій в бізнесі
5. Застосування маніпулятивних технологій в діяльності релігійних організацій на міжнародному та національному рівнях.

Завдання для самостійної роботи (10 год.):

1. Охарактеризуйте переконання як метод психологічного впливу, визначивши його базові техніки та напрямки застосування.
2. Охарактеризуйте навіювання як метод психологічного впливу, визначивши його базові техніки та напрямки застосування.
3. Охарактеризуйте емоційне зараження як метод психологічного впливу, визначивши його базові техніки та напрямки застосування.
4. Охарактеризуйте спонукання до ідентифікації як метод психологічного впливу, визначивши його базові техніки та напрямки застосування.
5. Охарактеризуйте прохання як метод психологічного впливу, визначивши його базові техніки та напрямки застосування.
6. Охарактеризуйте самопросування як метод психологічного впливу, визначивши його базові техніки та напрямки застосування.
7. Охарактеризуйте формування атракції як метод психологічного впливу, визначивши його базові техніки та напрямки застосування.
8. Охарактеризуйте психологічний тиск (примус, агресія та шантаж) як метод психологічного впливу, визначивши його базові техніки та напрямки застосування.
9. Охарактеризуйте ігнорування як метод психологічного впливу, визначивши його базові техніки та напрямки застосування.

Контрольні запитання та завдання

1. Що таке переконання як метод психологічного впливу, якими є його базові техніки та напрямки застосування?
2. Що таке навіювання як метод психологічного впливу, якими є його базові техніки та напрямки застосування?
3. Що таке емоційне зараження як метод психологічного впливу, якими є його базові техніки та напрямки застосування?
4. Що таке спонукання до ідентифікації як метод психологічного впливу, якими є його базові техніки та напрямки застосування?
5. Що таке прохання як метод психологічного впливу, якими є його базові техніки та напрямки застосування?

6. Що таке самопросування як метод психологічного впливу, якими є його базові техніки та напрямки застосування?
7. Що таке формування атракції як метод психологічного впливу, якими є його базові техніки та напрямки застосування?
8. Що таке психологічний тиск (примус, агресія та шантаж) як метод психологічного впливу, якими є його базові техніки та напрямки застосування?
9. Що таке ігнорування як метод психологічного впливу, якими є його базові техніки та напрямки застосування?

Рекомендована література:

1. Кабаченко Т.С. Методы психологического воздействия. М., 2003
2. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології. К., 2008.
3. Таланов С.В., Малкина-Пых И.Г. Настольная книга практического психолога. М., 2006.
4. Шейнов В.П. Психологическое влияние. М., 2007

. Тема 5. Маніпулятивні психотехнології в міжнародних комунікаціях (6 год.).

Лекція 13. Маніпулятивні психотехнології як предмет наукового дослідження (2 год.).

1. Теоретичні підходи до розуміння маніпулювання
2. Феномен маніпулювання в науковій літературі.

Лекція 16. Маніпулятивні психотехнології в типологічному вимірі (2 год.).

1. Ознаки маніпулятивного впливу.
2. Типологія маніпулятивних психотехнологій.
3. Маніпулювання і контрманіпулювання. Психологічний захист від маніпулювання

Лекція 17. Напрямки застосування маніпулятивних технологій в політиці, бізнесі та діяльності міжнародних релігійних організацій (2 год.).

1. Напрямки застосування маніпулятивних технологій в політиці.
2. Напрямки застосування маніпулятивних технологій в бізнесі.
3. Напрямки застосування маніпулятивних технологій в діяльності міжнародних релігійних організацій

Семінар 5. Спец.технології індивідуального та масового програмування, зомбування і психодеструкції в міжнародних комунікаціях (4 год).

1. Програмування свідомості в діяльності тотальних організацій. Спец.технології в діяльності спецслужб.
2. Феномен зомбування. Алгоритм зомбування. Різновиди зомбування.
3. Застосування технологій програмування і зомбування в політиці,

4. Застосування технологій програмування і зомбування в бізнесі
5. Застосування технологій програмування і зомбування в діяльності релігійних організацій.

Завдання для самостійної роботи (10 год.):

1. Підібрати публіцистичні, релігійні, наукові та ін. тексти, в яких використовуються маніпулятивні психотехнології.
2. Показати, які методи та техніки маніпулювання характерні для тексту кожного різновиду.
3. Здійснити підбір та аналіз відеосюжетів із застосуванням маніпулятивних психотехнологій.

Контрольні запитання та завдання

1. Дайте визначення маніпулювання, відомі Вам з наукових джерел.
2. Які алгоритми маніпулювання є відомими Вам?
3. Які рівні маніпулятивного впливу є відомими Вам?
4. Чим рівні маніпулятивного впливу відрізняються від мішеней маніпулятивного впливу?
5. Запропонуйте типологію маніпулятивних технологій та обґрунтуйте її.
6. Чим маніпулювання на рівні цензури буде відрізнятися від маніпулювання на рівні свідомості?
7. Чим маніпулювання на безсвідомому рівні буде відрізнятися від маніпулювання на рівні свідомості та цензури?

Рекомендована література:

1. Кабаченко Т.С. Методы психологического воздействия. М., 2003
2. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології. К., 2008.
3. Таланов С.В., Малкина-Пых И.Г. Настольная книга практического психолога. М., 2006.
4. Шейнов В.П. Психологическое влияние. М., 2007

Тема 6. Спец.технології індивідуального та масового програмування, зомбування і психодеструкції (15 год).

Лекція 18. Спец.технології програмування і зомбування (4 год).

1. Програмування свідомості в діяльності тотальних організацій.
2. Феномен зомбування.
3. Алгоритми зомбування. Різновиди зомбування.

Лекція 19. Технології психодеструкції (2 год.).

Поняття психодеструкції. Типологія технологій психодеструкції

Семінар 6. Психотехнології в масових комунікаціях (2 год.).

1. Психотехнології в рекламі.
2. Психотехнології в пропаганді.
3. Психотехнології в ПР.

Завдання для самостійної роботи (7 год.):

1. Визначте головні особливості трансових технік та опишіть напрямки їх застосування.
2. Охарактеризуйте варіанти входження в транс та рівні трансу.
3. Проаналізуйте взаємозв'язок трансу та гіпнозу в публічних комунікаціях.
4. Визначте основні форми гіпнозу та системи застосування гіпнотичних технік.
5. Охарактеризуйте місце гіпнозу в повсякденному житті.
6. Охарактеризуйте варіанти спрямованого використання трансових технік та гіпнозу.

Контрольні запитання та завдання

1. Чим технології програмування відрізняються від технологій зомбування?
2. Чим технології зомбування відрізняються від технологій психодеструкції?
3. Які алгоритми зомбування Вам відомі? Поясніть психофізіологічний механізм зомбування.
4. Які технології програмування використовуються в політиці?
5. Чи резонно вести мову про зомбування через ЗМІ? Відповідь обґрунтуйте.
6. Які технології програмування використовуються в діяльності міжнародних релігійних організацій?

Рекомендована література:

1. Кабаченко Т.С. Методы психологического воздействия. М., 2003
2. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології. К., 2008.
3. Таланов С.В., Малкина-Пых И.Г. Настольная книга практического психолога. М., 2006.
4. Шейнов В.П. Психологическое влияние. М., 2007

ЗАВДАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ 1.

1. Феномен психотехнологій та необхідність їх появи.
2. Сфери використання психотехнологій.
3. Типології психотехнологій.
4. Психотехнології в системах забезпечення життєдіяльності суспільства.
5. Американські типології психотехнологій.
6. Типології авторів російської школи психології впливу.
7. Технології корекції навичок та неадаптивних поведінкових реакцій.
8. Технології корекції та трансформації перцептивно-мовних структур.
9. Технології корекції та трансформації когнітивних структур та рефлексивного апарату.
10. Технології введення в особливі (трансово-гіпнотичні) стани.

ЗАВДАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ 2

1. Феномен маніпулювання. Ознаки маніпулятивного впливу.
2. Типологія маніпулятивних психотехнологій.
3. Застосування маніпулятивних технологій в політиці, бізнесі, діяльності релігійних організацій.
4. Програмування свідомості в діяльності тотальних організацій.
5. Феномен зомбування. Алгоритм зомбування. Різновиди зомбування.
6. Застосування технологій програмування і зомбування в політиці, бізнесі та діяльності релігійних організацій.
7. Варіанти входження в транс та рівні трансу.
8. Форми гіпнозу та системи застосування гіпнотичних технік.
9. Варіанти спрямованого використання трансових технік та гіпнозу.
10. Типологія технологій психодеструкції

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аронсон Э. Социальное животное. М., 2003
2. Аронсон Э., Пратканис Э. Механизмы убеждения. М., 2003
3. Зимбардо Ф., Ляйппе М. Психологическое влияние. - М., 2004.
4. Кабаченко Т.С. Методы психологического воздействия. М., 2003
5. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології. К., 2008.
6. Таланов С.В., Малкина-Пых И.Г. Настольная книга практического психолога.- М., 2006.
7. Шейнов В.П. Психологическое влияние. М., 2007

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

8. Папуш М. Практическая психотехника.-М., 1997.
9. Почепцов Г. Символы в политической рекламе.-К., 1997.
10. Преступная толпа.-М., 1998.
11. Психогения в экстремальных условиях.-М., 1991.
12. Психологическая диагностика: учебник для вузов./Под ред.. М.К. Акимовой, К.М. Гуревича.- Спб., 2008.
13. Психологическое воздействие на личность и группу.-Иваново, 1989.
14. Психология воздействия.-М., 1989.
15. Психотехнологии: Компьютерный психосемантический анализ и психокоррекция на неосознанном уровне.-М., 1995.
16. Романенко Ю.В., Скідін Л.О. Механізми символічної інтеракції в комунікаціях, політиці, мистецтві: візуально-аналітичний та соціосимволічний аспекти.- К., 2011.
17. Спарк М. Начальные навыки эриксоновского гипноза.-Новосибирск, 1991.
18. Спивак Д.Л. Измененные состояния массового сознания.-СПб., 1996.
19. Торчинов Е.А. Религии мира: Опыт запредельного: Трансперсональные состояния и психотехника.-СПб., 1998.
20. Файдыш Е.К. Сверхсознание. Техники интеграции, саморазвития и целительства в измененных состояниях сознания.-М., 1993.
21. Фролов Ю. Зомби. Д., 1998.
22. Цзен Н.В., Пахомов Ю.В. Психотехнические игры в спорте. - М., 1985.
23. Эриксон М. Мой голос останется с вами.-СПб., 1995.
24. Arms T. Encyclopaedia of the Cold War.-N.-Y., Facts on File, 1994.
25. Lasswell, Harold D. Psychopathology and politics // F.Greenstein (introd. by.)-Chicago, London: The University of Chicago press, 1977.
26. Psychological Warfare.-Sase Book.-Baltimore, 1982.

ПИТАННЯ НА ІСПИТ

1. Феномен психотехнологій та необхідність їх появи.
2. Сфери використання психотехнологій.
3. Типології психотехнологій.
4. Психотехнології в системах забезпечення життєдіяльності суспільства.
5. Американські типології психотехнологій.
6. Типології авторів російської школи психології впливу.
7. Технології корекції навичок та неадаптивних поведінкових реакцій.
8. Технології корекції та трансформації перцептивно-мовних структур.
9. Технології корекції та трансформації когнітивних структур та рефлексивного апарату.
10. Технології введення в особливі (трансово-гіпнотичні) стани.
11. Технології корекції мотиваційно-травматичного досвіду верхнього рівня.
12. Технології корекції глибинних мотивацій.
13. Технології трансформації глибинно-мотиваційної складової психіки.
14. Технології корекції та трансформації незжитого емоційно-чуттєвого досвіду.
15. Технології ноогенного стимулювання та трансформації ціннісних структур психічної активності.
16. Технології впливу на рівні окремих аналізаторів.
17. Технології впливу на побудову суб'єктивних моделей дійсності (мислення, перцепція, пам'ять, увага тощо).
18. Технології впливу на драйвери активності.
19. Технології впливу на регуляторну складову психіки.
20. Технології впливу на фонові стани свідомості.
21. Феномен маніпулювання. Ознаки маніпулятивного впливу.
22. Типологія маніпулятивних психотехнологій.
23. Застосування маніпулятивних технологій в політиці, бізнесі, діяльності релігійних організацій.
24. Програмування свідомості в діяльності тотальних організацій.
25. Феномен зомбування. Алгоритм зомбування. Різновиди зомбування.
26. Застосування технологій програмування і зомбування в політиці, бізнесі та діяльності релігійних організацій.
27. Варіанти входження в транс та рівні трансу.
28. Форми гіпнозу та системи застосування гіпнотичних технік.
29. Варіанти спрямованого використання трансових технік та гіпнозу.

30. Типологія технологій психодеструкції